

ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА

ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ НАЦРТ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ за
2023. годину

САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет општине?
 - Појам буџета
 - Ко учествује у буџетском процесу?
 - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни општинска каса?
 - Шта су приходи и примања буџета?
 - Структура планираних прихода и примања за 2023 годину
5. На шта се троше јавна средства?
 - Шта су расходи и издаци буџета?
 - Структура планираних расхода и издатака за 2023. годину
 - Расходи буџета по програмима
 - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима
 - Најважнији пројекти од интереса за локалну заједницу

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету општине Палилула за **2023.** годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета општине, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и житеља општине Палилула у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја наше општине.

КЉУЧНЕ ДОБРОБИТИ ОД ПАРТИЦИПАЦИЈЕ ЈАВНОСТИ

Добробити за локалне власти:

- Јача поверење између грађана и власти
- Повећан кредибилитет локалних власти у заједници
- Доприноси транспарентности рада ЛС
- Помаже ЛС да идентификује потребе заједнице
- Донете одлуке су одрживије и имају већи легитимитет
- Уштеда у времену и новцу путем уважавања интереса заједнице у раној фази процеса
- Заједничким радом ЛС и грађани успевају да дођу до креативнијих начина решавања проблема

КЉУЧНЕ ДОБРОБИТИ ОД ПАРТИЦИПАЦИЈЕ ЈАВНОСТИ

Добробити за грађане и локалну заједницу:

- Остваривање основних грађанских права
- Боље разумевање функционисања локалне самоуправе
- Могућност изражавања сопствених потреба и мишљења пре доношења одлуке
- Осећај укључености и власништва над донетим одлукама
- Повећан ниво одговорности и идентификације са сопственом заједницом
- Омогућава развој компетенција за информисано и активно учешће у демократском животу заједнице

КО СЕ ФИНАНСИРА ИЗ БУЏЕТА?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина општине
- Председник општине
- Општинско веће
- Општинска управа

Остали корисници јавних средстава:

- Образовне институције (школе и предшколске установе)
- Социјалне институције (Центар за социјални рад)
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

КАКО НАСТАЈЕ БУЏЕТ ОПШТИНЕ?

БУЏЕТ општине је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака општине за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из општинског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Председник општине и локална управа спроводе општинску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет општине.

Приликом дефинисања овог, за општину Палилула најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

КО СВЕ МОЖЕ ДА УЧЕСТВУЈЕ У ИЗРАДИ БУЏЕТА?

НА ОСНОВУ ЧЕГА СЕ ДОНОСИ БУЏЕТ?

На
основу
чега се
доноси
буџет?

Закони и прописи:

Закон о финансирању локалне самоуправе,

Закон о буџетском систему,

Закон о локалној самоуправи,

Упутство Министарства финансија за припрему одлуке о буџету за 2023. годину и др.

Сви посебни прописи којима су утврђене надлежности ЈЛС

Стратешки документи:

Стратегија развоја

Акциони планови за поједине области

Потребе буџетских корисника

Остварење прошлогодишњег буџета

Предлога које добијамо од грађана

КАКО СЕ ПУНИ ОПШТИНСКА КАСА?

165,418,000 динара

Средства из буџета:
Порез на зараде
Порез на имовину
Приходи од имовине
Трансфери од др.нивоа
Новчане казне
160,418,000.00

Пренета средства из
предходних
година
5,000,000.00

Укупан буџет:
165,418,000.00

ШТА СУ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА БУЏЕТА?

Порески приходи	<ul style="list-style-type: none">• Врста јавних прихода који се прикупљају обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат
Донације, помоћи и трансфери	<ul style="list-style-type: none">• Донације се добијају од домаћих и међународних донатора и организација за различите пројекте. Трансфери подразумевају пренос средстава од нивоа Републике Србије општинском нивоу власти. Могу бити наменски (за тачно утврђене намене) или ненаменски (није им унапред утврђена намена те се могу у складу са законом користити за било које сврхе)
Непорески приходи	<ul style="list-style-type: none">• Врста јавних прихода који се наплаћују за коришћење јавних добара (накнаде), пружање јавних услуга (таксе) или због коршења уговорних или законских одредби (казне и пенали)
Примања од продаје нефинансијске имовине	<ul style="list-style-type: none">• Ова примања се остварују продајом непокретности и покретних ствари у власништву града.
Примања од задуживања и продаје финансијске имовине	<ul style="list-style-type: none">• Примања од задуживања представљају приливе по основу примања од задуживања код пословних банака у земљи у корист нивоа градова. Примања од продаје финансијске имовине представљају приливе по основу продаје домаћих акција и осталог капитала у корист нивоа градова
Пренета средства из ранијих година	<ul style="list-style-type: none">• Представљају вишак прихода буџета града који нису потрошени у претходној буџетској години

СТРУКТУРА ПЛАНИРАНИХ ПРИХОДА И ПРИМАЊА ЗА 2023. ГОДИНУ

НА ШТА СЕ ТРОШЕ ЈАВНА СРЕДСТВА?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2023. години из буџета износе:

165,418,000.00

- ✓ **РАСХОДИ** Расходи представљају све трошкове општине за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева општине; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада општине.

Шта су расходи и издаци буџета?

Расходи за запослене

- **Расходи за запослене** представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника

Коришћење роба и услуга

- **Коришћење роба и услуга** обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.

Дотације и трансфери

- **Дотације и трансфери** су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.

Остали расходи

- **Остали расходи** обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.

Субвенције

- **Субвенције** се одобравају за функционисање међумесног превоза и пољопривредним произвођачима.

Социјална заштита

- **Социјална заштита** обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.

Буџетска резерва

- **Буџетска резерва** представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.

Капитални издаци

- **Капитални издаци** су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

НАДЛЕЖНОСТИ ОПШТИНЕ ПАЛИЛУЛА КОЈЕ СЕ МОГУ ФИНАНСИРАТИ ИЗ БУЏЕТА

- Уређује и утврђује начин коришћења и управљања сеоским водоводима, изворима, јавним бунарима и чесмама
- Подстиче развој културно-уметничког аматеризма на свом подручју и обезбеђује услове за одржавање културних манифестација, утврђује културне и спортске манифестације од значаја за ГО
- Подстиче задовољење потреба грађана у области спорта на подручју ГО, учествује у реализацији система школског спорта и обезбеђује услове за организовање и одржавање спортских манифестација и такмичења, у складу са законом и прописима града
- Помаже одржавање основних школа и дечијих вртића и задружних домова на територији градске општине у складу са законом и прописима града
- Помаже развој и унапређење пољопривреде на свом подручју
- Учествоје у финансирању и постављању мобилијара, у складу са законом и другим прописима."
- Помаже развој различитих облика самопомоћи и солидарности са лицима која су у стању социјалне потребе
- Уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање, заштиту, коришћење, развој и управљање некатегорисаним путевима у насељу, у складу са законом и другим прописима.

СТРУКТУРА ПЛАНИРАНИХ РАСХОДА И ИЗДАТАКА БУЏЕТА ЗА 2023. ГОДИНУ

РАСХОДИ БУЏЕТА ПО ПРОГРАМИМА

Назив програма	Средства из Нацрта Одлуке о буџету за 2023. годину (износ у динарима)	% буџета по програму
Програм 2. Комуналне делатности	6,500,000.00	4,00
Програм 3. Локални економски развој	1,000,000.00	0,61
Програм 6. Заштита животне средине	4,000,000.00	2,46
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	1,000,000.00	0,61
Програм 9. Основно образовање и васпитање	1,000,000.00	0,61
Програм 11. Социјална и дечија заштита	4,000,000.00	2,46
Програм 13. Развој културе и информисања	3,200,000.00	1,97
Програм 14. Развој спорта и омладине	6,200.000.00	3,81
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	88,367,400.00	55,09
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	50,150,600.00	31,22
Укупни расходи по програмима	165,418,000.00	100,00

РАСХОДИ БУЏЕТА РАСПОДЕЉЕНИ ПО ДИРЕКТНИМ БУЏЕТСКИМ КОРИСНИЦИМА

Ред. бр.	Назив буџетског корисника	Средства из Нацрта Одлуке о буџету за 2023. годину (износ у динарима)	% буџета по кориснику
1.	Скупштина општине	25,154,450.00	15,18
2.	Председник општине	17,859,450.00	10,78
3.	Општинско веће	11,336,700.00	6,84
4.	Општинска управа	111,067,400.00	67,14
	УКУПНО:	165,418,000.00	100,00

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације Нацрта буџета општине Палилула за 2023.годину.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Нацрт Одлуке о буџету општине Палилула за 2023. годину, исти можете преузети на следећем линку интернет странице Градске општине Палилула:

www.palilula.eu/budzet-opstine/